

Kategoria

- Ochrona zwierząt

„KULTURA BARTNICZA” została wpisana na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Światowego UNESCO. 19.12.2020 został oficjalnie ogłoszony wpis bartnictwa na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Światowego UNESCO (The Representative List of the Intangible Heritage of Humanity).

Za złożenie wniosku odpowiedzialny był polski rząd - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które koordynuje działania związane z obiektami UNESCO w Polsce. W 2016 roku staraniem Bractwa Bartnego z Augustowa bartnictwo wpisano na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Na Białorusi wpisu dokonano w 2017 r. Wpisy, z dwóch sąsiadujących ze sobą państw były podstawą do rozpoczęcia kilkuletnich starań o wpis na Listę Międzynarodową, zakończoną sukcesem w czwartek.

Bezpośrednią opiekę nad kulturą bartniczą w Polsce sprawuje 32 depozytariuszy. Wspierani są przez: 10 samorządów (gminy, powiaty) 2 parafie, 5 muzeów, centra kultury, 3 krajowe i zagraniczne organizacje pozarządowe, park krajobrazowy i 3 parki narodowe: Białowiecki, Biebrzański i Wigierski

W uzasadnieniu do pozytywnego rozpatrzenia wniosku o wpis na Reprezentatywną Listę Niematerialnego Dziedzictwa Światowego UNESCO czytamy: „Zgłoszenie „kultury bartniczej” przez Polskę i Białoruś świadczy o głęboko zakorzenionej świadomości potrzeby jej ochrony jako narzędzia zapewniającego zrównoważony rozwój społeczności lokalnych, równowagę ekologiczną oraz ochronę środowiska naturalnego i krajobrazu kulturowego”.

W ostatniej naturalnej Puszczy Europy, a dokładnie w jej sercu – w Białowieskim Parku Narodowym zachowało się unikalne dziedzictwo. Najstarsze, widoczne do dziś ślady bartnictwa pochodzą z XVIII i XIX wieku - mówi Andrzej Keczyński z Białowieskiego Parku Narodowego. To około 140 drzew bartnych i ze śladami po barciach. Analiza przyrodnicza zachowanych zabytków kultury w sercu naturalnej Puszczy pozwala odpowiedzieć na pytanie jak pszczoły i bartnictwo oddziaływały na las. Bartnictwo z BPN jest punktem wyjścia do podejmowanych w Polsce działań merytorycznych i edukacyjnych - dodaje Andrzej Keczyński, który w Puszczy Białowieskiej jest depozytariuszem dziedzictwa kultury bartniczej.

Kultura bartnicza obejmuje wiedzę, umiejętności, praktyki, tradycje, rytuały i wierzenia związane z hodowlą dzikich pszczoł w barciach lub ulach kładowych ustawianych na drzewach na terenach leśnych. Współcześni bartnicy opiekują się pszczołami w inny sposób niż pszczelarze. Tym co odróżnia ich od pszczelarzy jest cel: zminimalizowanie ingerencji człowieka w naturalny cykl życia pszczoły, a nie intensyfikacja produkcji miodu. Ludzie hodujący pszczoły w barciach starają się odtworzyć naturalne warunki życia owadów. Współczesne bartnictwo wymaga zaawansowanych umiejętności i znajomości tradycyjnych metod i narzędzi. Nauka tego trwa całe życie. Poprzez bezpośredni kontakt z rojami, ale też ze środowiskiem naturalnym, bartnicy poszerzają wiedzę na temat życia pszczoł i ekosystemu leśnego.

Kultura bartnicza – w Polsce i na Białorusi to nie tylko tradycja historyczna, ale także zjawisko społeczne. „Bartnictwo to profesja naszych przodków i pasja, która nas określa i determinuje naszą działalność” – mówi Piotr Piłasiewicz z Bractwa Bartnego z Augustowa. Sprzyja poczuciu przynależności do konkretnej społeczności lokalnej, łączy się ze świadomością naszej wspólnej odpowiedzialności za środowisko. To praktyka pracy, zwyczaje, obyczaje, tradycje kulinarne, rzemiosło, rękodzieło i tradycyjna medycyna.

Osoba do kontaktu:

mgr Andrzej Keczyński, pracownia naukowa BPN - depozytariusz niematerialnego dziedzictwa kultury bartniczej w Białowieskim Parku Narodowym

tel kom.: 511 971 060

tel. 85 6812 989 wew. 29

e-mail: andrzej.keczyński@bpn.com.pl

sporządziła: Ewa Moroz-Keczyńska, 603 661 288

Source URL:

<https://hajnowka.pl/aktualnosc/ochrona-zwierzat/672-kultura-bartnicza-na-reprezentatywnej-liscie-niematerialnego>